

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2017. до 2021. године

* ОПШТИНА ТОПОЛА *

УВОД

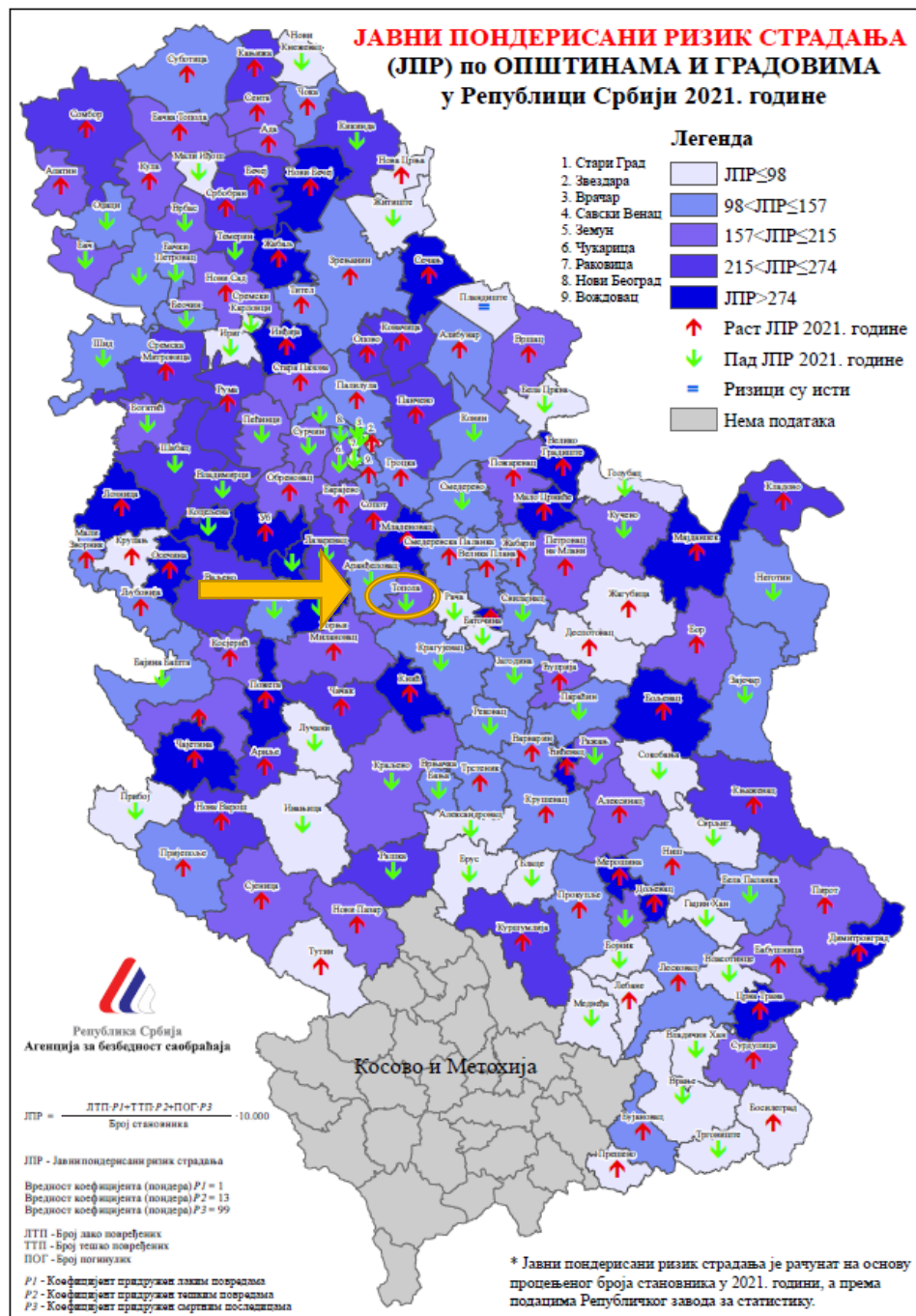
Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2017. до 2021. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2021. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Топола. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2017-2021. година), када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Топола. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Топола.

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

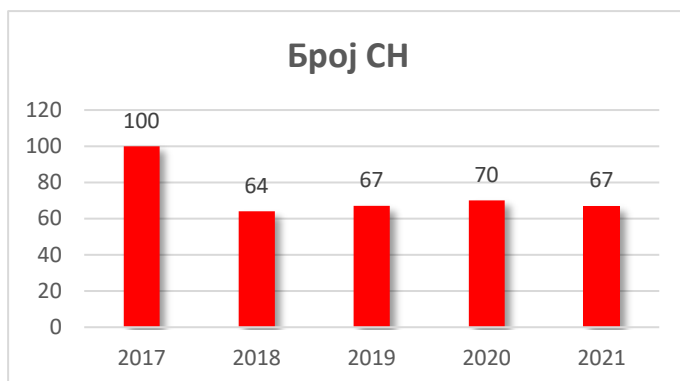
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама може се користити и јавно доступна апликација „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analize-i-istrzivanja/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2021. ГОДИНЕ

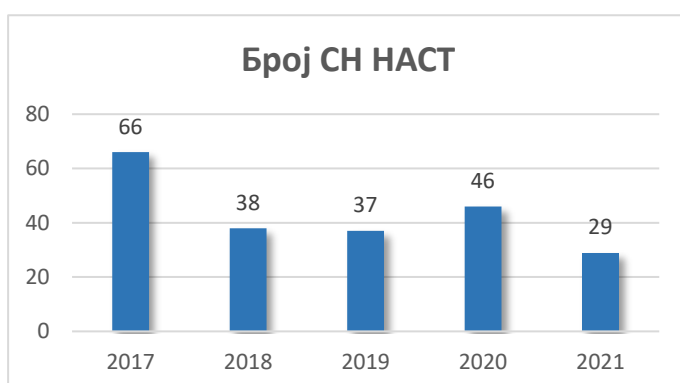

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2021. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2021. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Топола припада класи **средње вредности ризика**, при чему је у 2021. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2020. годину. Ова локална самоуправа је на **89. месту** од 161 локалне самоуправе у Републици Србији по вредности јавног пондерисаног ризика за 2021. годину.

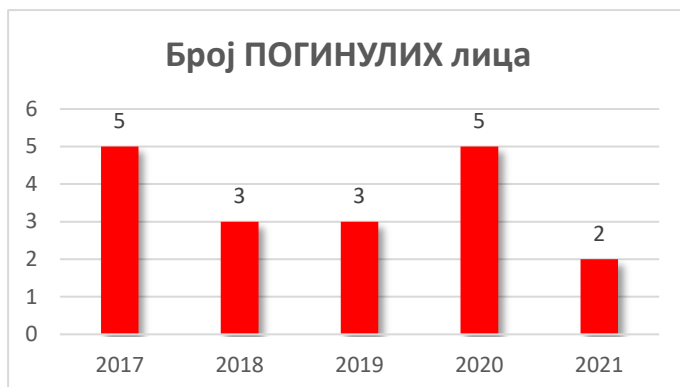
2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2017-2021. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода је 368.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима је 216.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама је 18.

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама је 308.

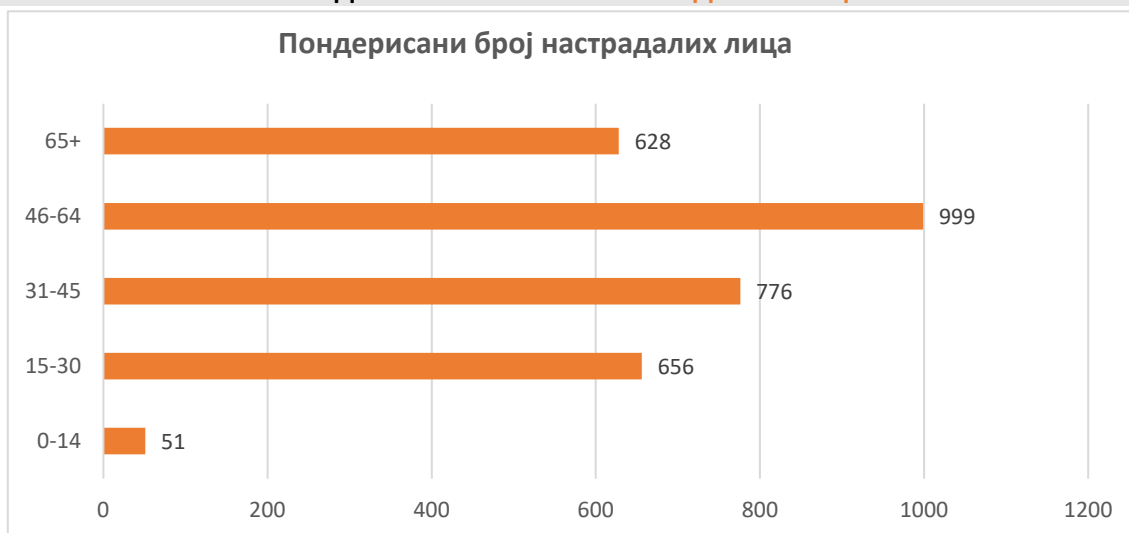
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА (2017-2021. година)

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

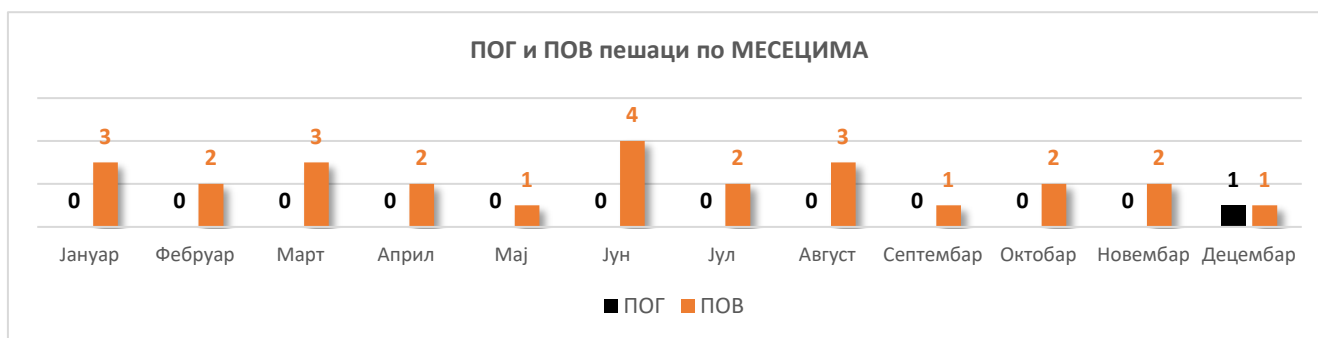

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

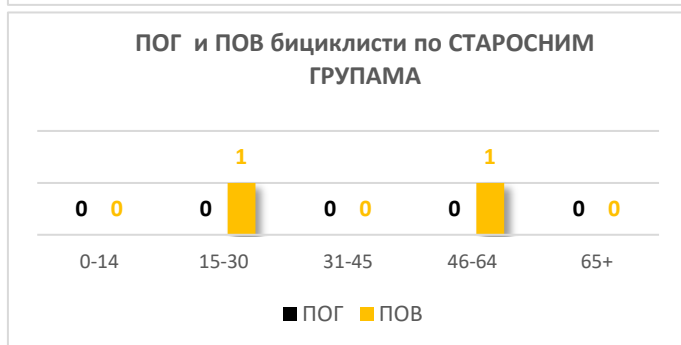
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2017-2021. година)

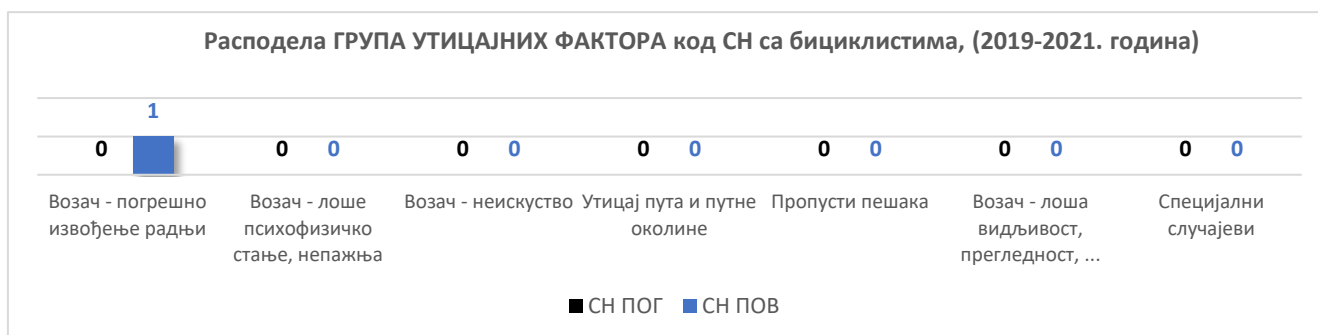
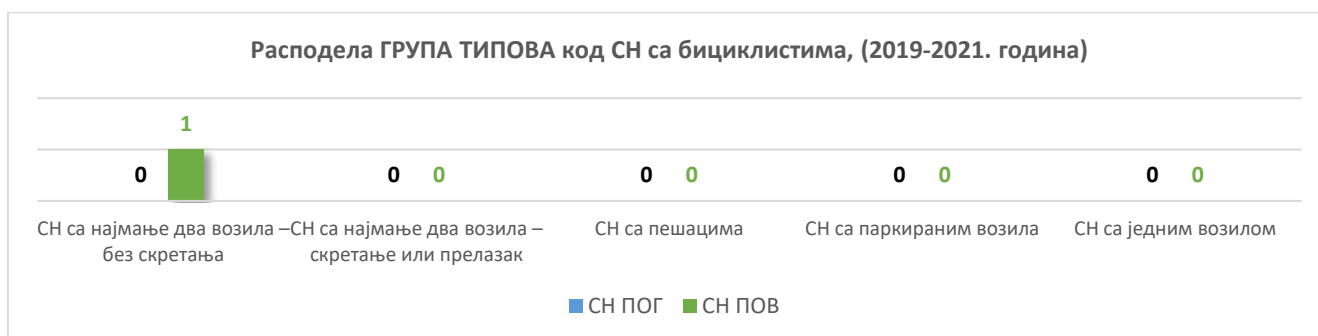
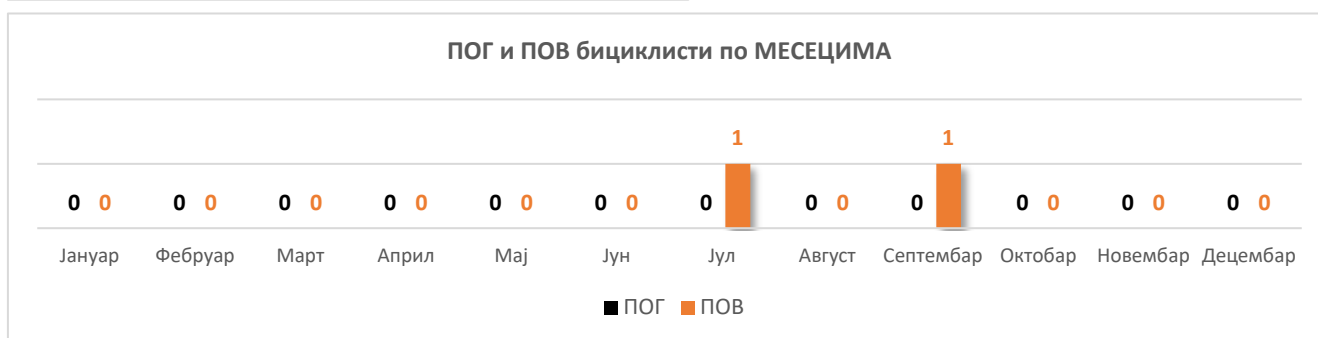
- Погинуо је један пешак, што чини **6%** погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 26% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је **26**, што чини **8%** повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 13% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **јуну**.
- У периоду од 2019. до 2021. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - погрешно извођење радњи**.

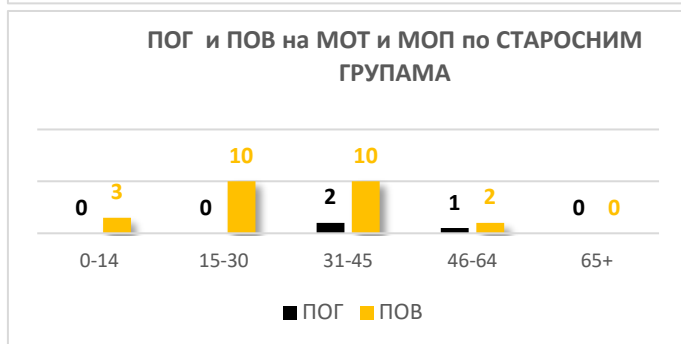
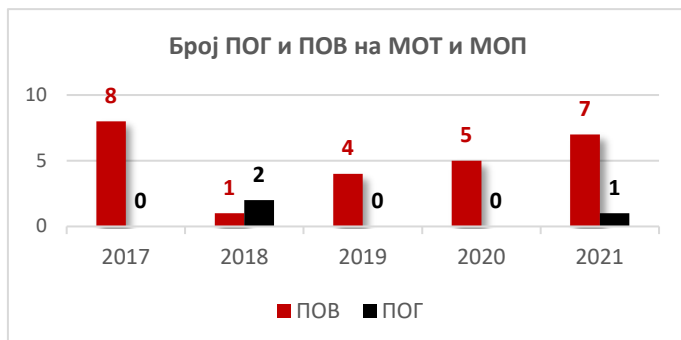
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2017-2021. година)

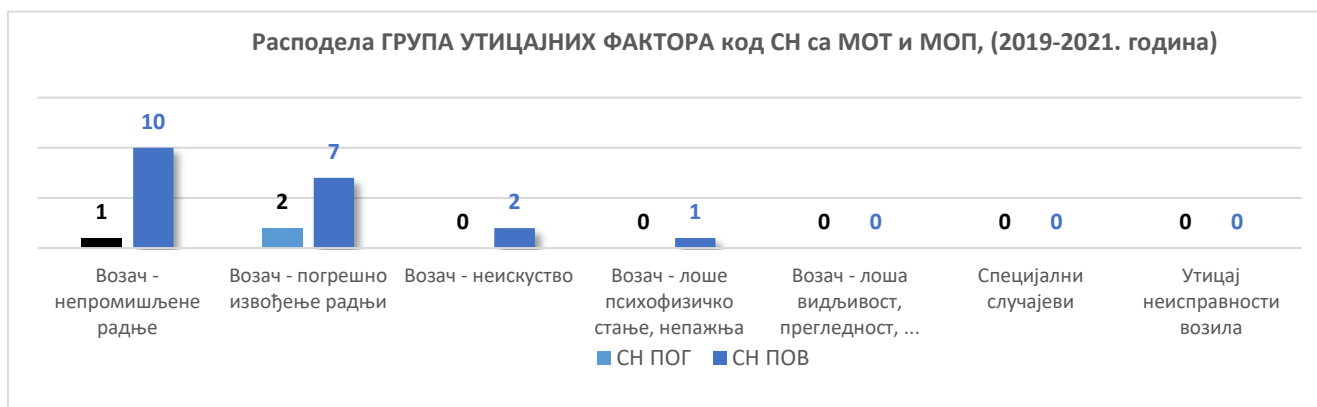
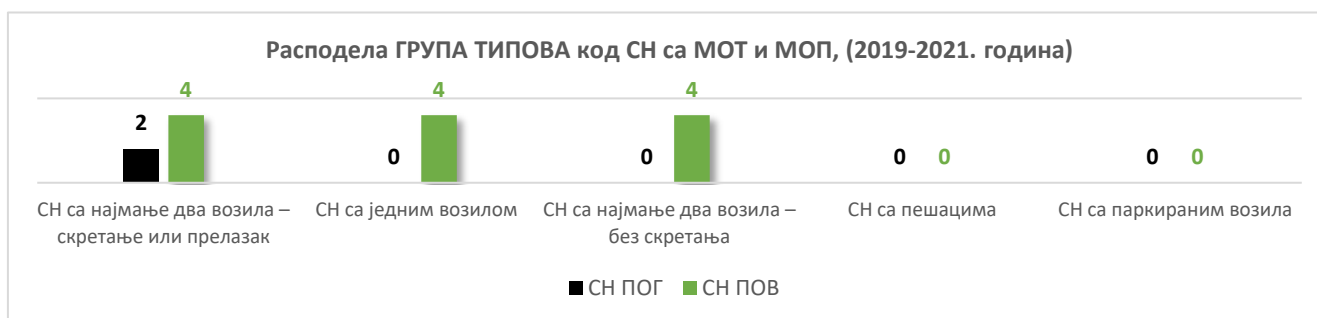
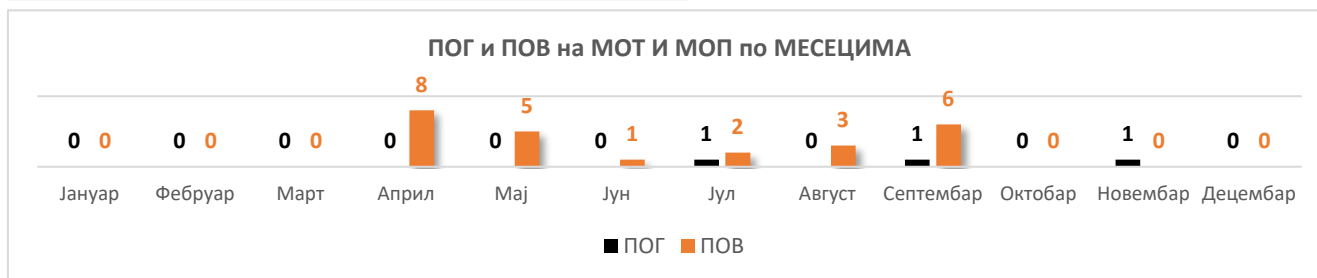
- Није било погинулих бициклиста у СН (у Србији бициклисти чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 2, што чини 1% повређених лица у СН (у Србији бициклисти чине 7% свих повређених лица у СН).
- Настрадали бициклисти су међу лицима старости **15-30 и 46-64 година**.
- Бициклисти су страдали у **јулу и септембру**.
- У периоду од 2019. до 2021. године у СН са учешћем **бициклиста** је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2019. до 2021. године одабрана група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - погрешно извођење радњи**.

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2017-2021. година)

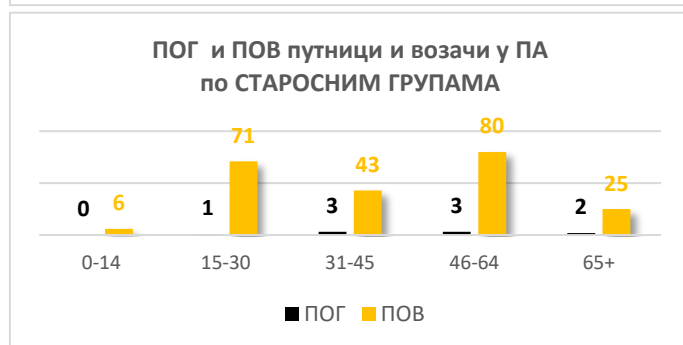

- Погинула су три возача мотоцикла, што чини **17%** погинулих лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је **25**, што чини **8%** повређених лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **31-45 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **априлу**.
- У периоду од 2019. до 2021. године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана група типова СН са **најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2019. до 2021. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је **Возач - непромишљене радње**.

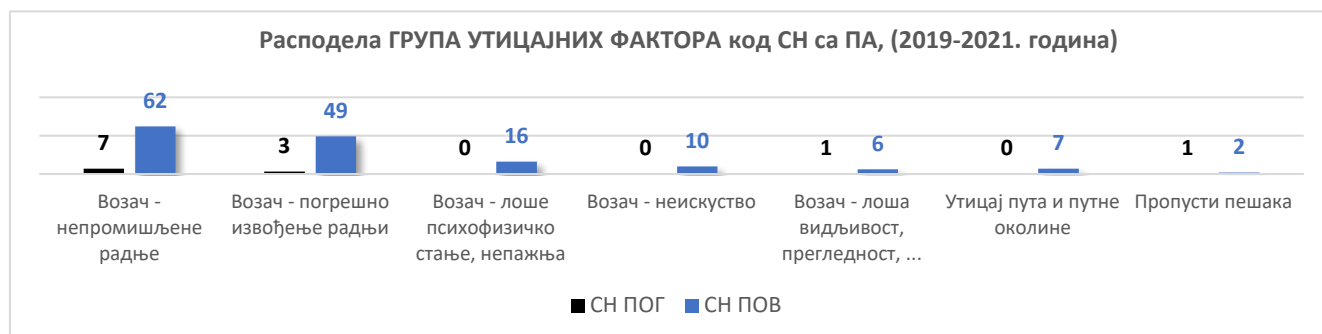
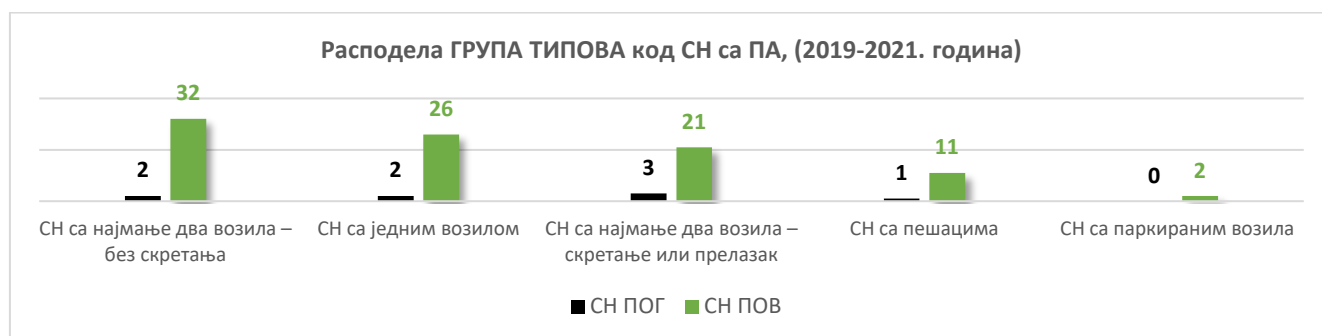
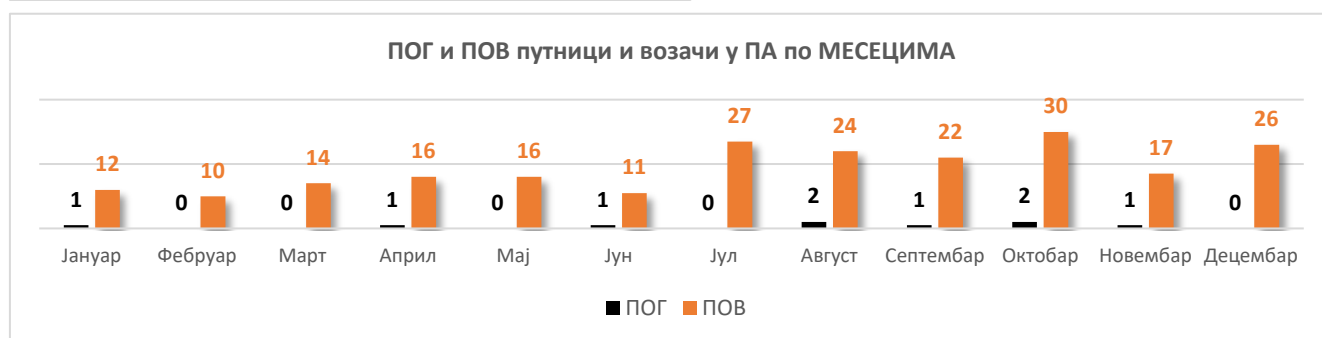

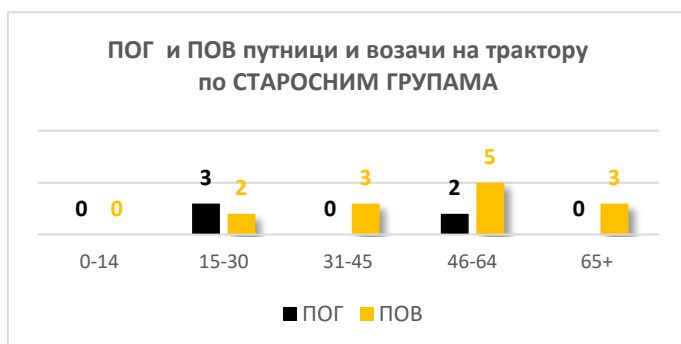
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2017-2021. година)

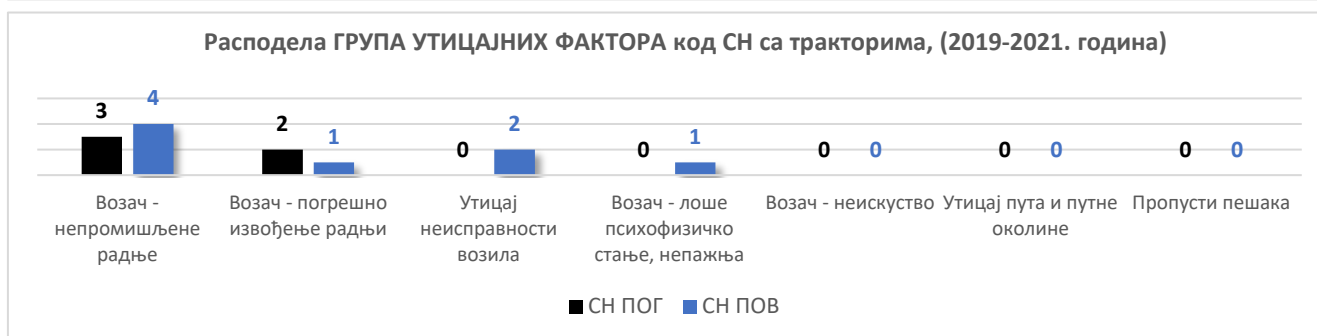
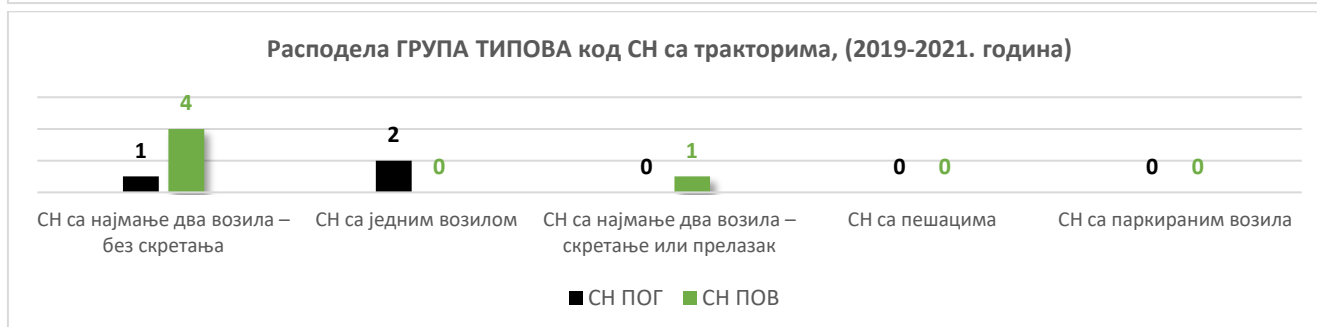
- Број погинулих лица у ПА је 9, што чини 50% погинулих лица у СН (у Србији лица у ПА чине 45% погинулих).
- Број повређених возача и путника у ПА је 225, што чини 73% повређених лица у СН (у Србији лица у ПА чине 63% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 46-64 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у октобру.
- У периоду од 2019. до 2021. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2019. до 2021. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.

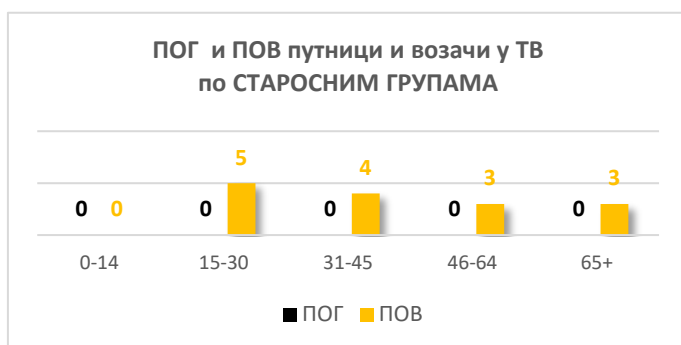
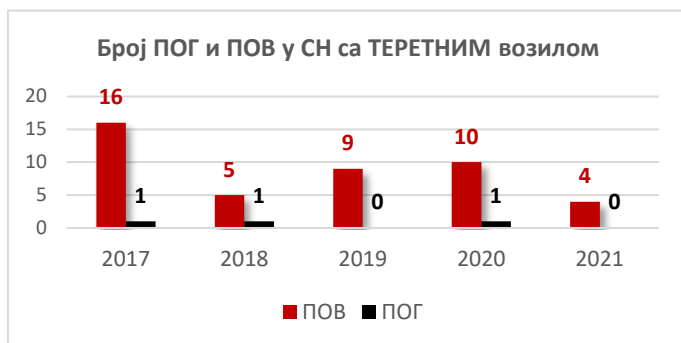
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2017-2021. година)

- Погинуло је 5 лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора, што чини **28%** погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 6% погинулих).
- Повређена лица у СН са тракторима чине **7%** повређених лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 2% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **октобру**.
- У периоду од 2019. до 2021. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2019. до 2021. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - непромишљене радње**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2017-2021. година)

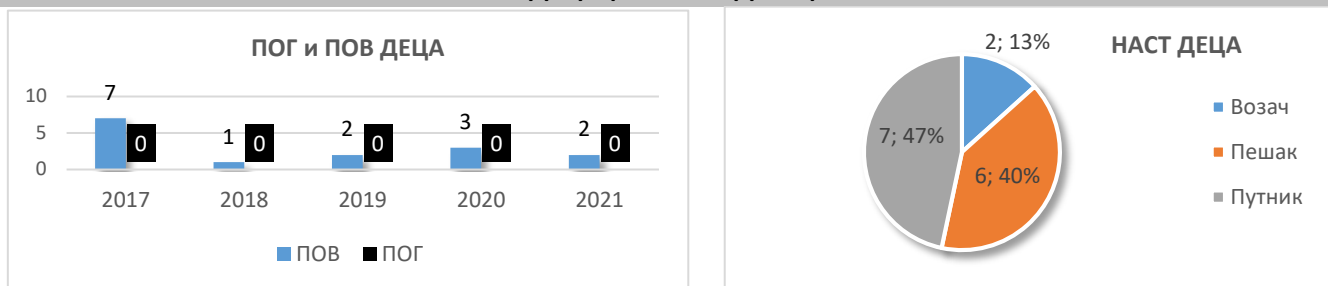

- Погинуло је 3 лица у СН са учешћем теретних возила, што чини 17% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 23% погинулих лица).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 14% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 16% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у теретном возилу је међу лицима старости 15-30 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у јуну.
- У периоду од 2019. до 2021. године код СН са теретним возилима најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2019. до 2021. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - непромишљене радње.

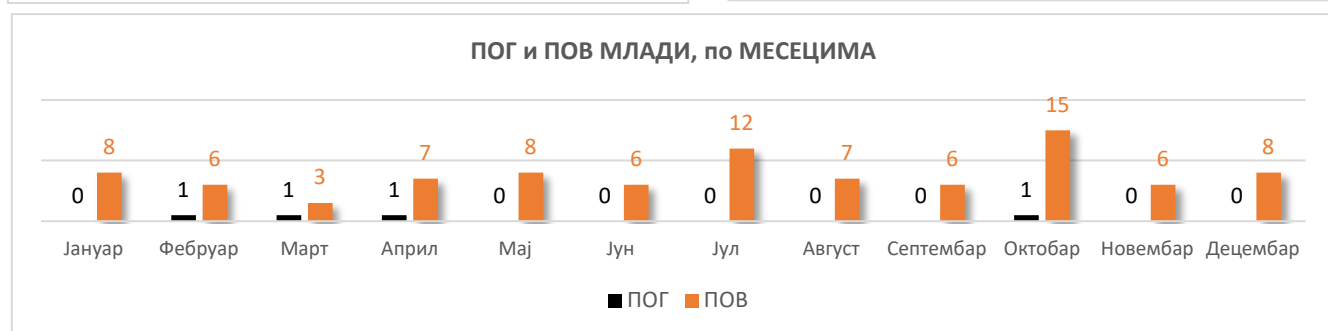
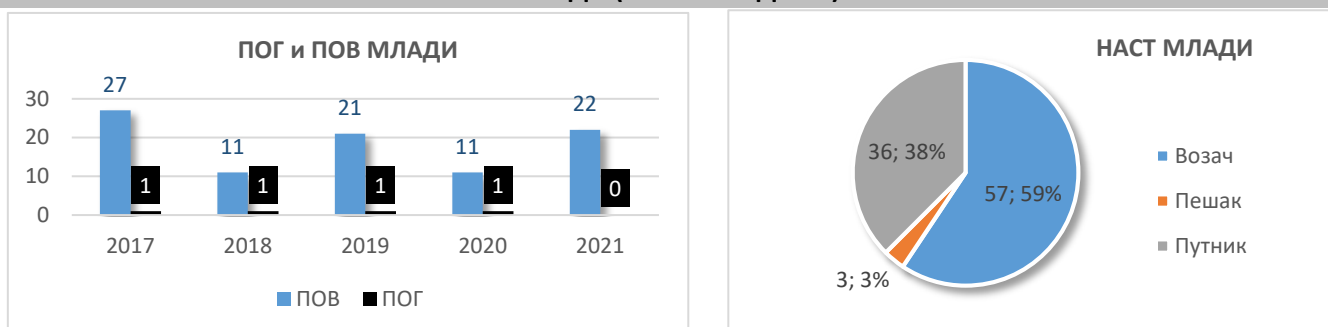
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА (2017-2021. година)

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

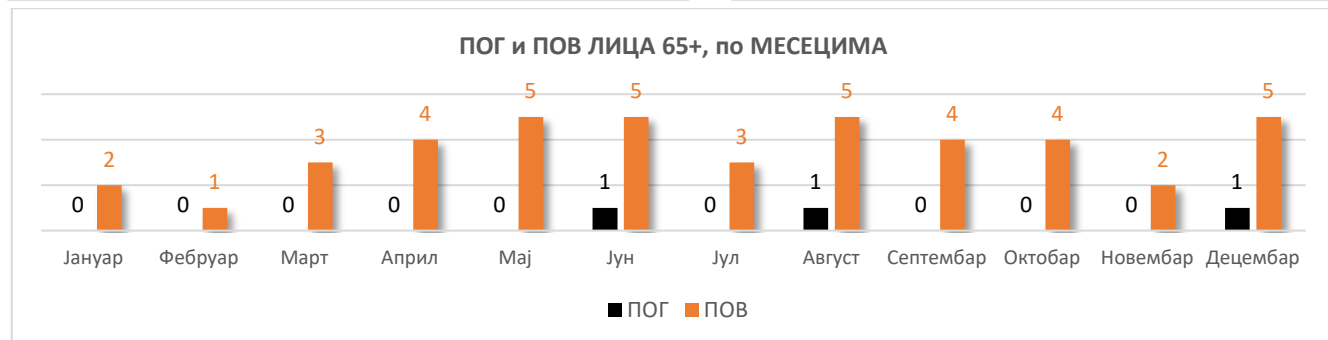
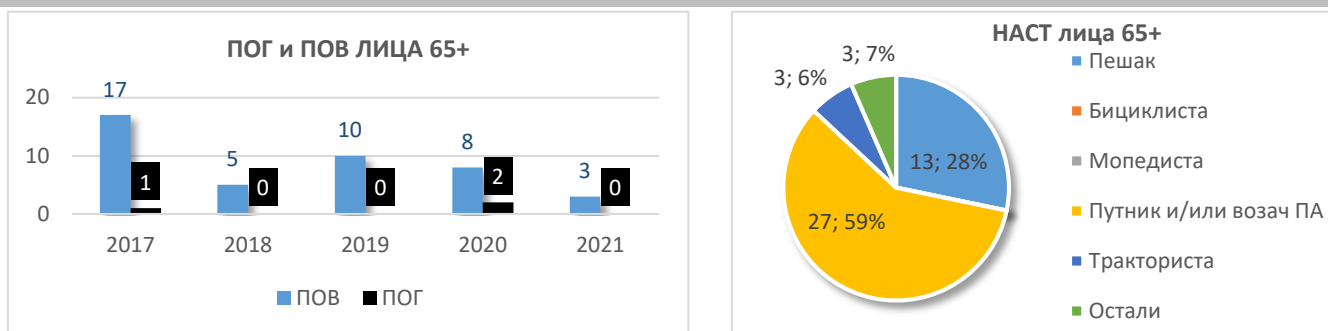
- Број повређене деце у посматраном периоду је 15, док није било погинуле деце.
- Од укупног броја настрадале деце, деца путници чине 47%, деца пешаци 40%, а деца возачи 13%.
- Деца највише страдају у марту, мају, јулу, августу и октобру.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупно су погинула 4 млада лица, односно 22% од укупно погинулих лица (у Србији млади чине 19% погинулих лица), док је 92 младих лица повређено, што чини 30% од укупно повређених лица (у Србији млади чине 32% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (59%).
- Млади највише страдају у октобру.

ЛИЦА СТАРИЈА ОД 65 ГОДИНА

- Укупно су **погинула 3 лица старија од 65 година**, што чини **17%** од укупно погинулих лица (у Србији лица старија од 65 година чине 30% погинулих лица), док је **43 старијих лица повређено**, што чини **14%** од укупно повређених лица (у Србији она чине 11% повређених лица).
- Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (59%).
- Старији највише страдају у **јуну, августу и децембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2021. ГОДИНУ, ЗА ТЕРИТОРИЈУ ОПШТИНЕ ТОПОЛА

- У Табели 1. су приказане вредности најважнијих индикатора безбедности саобраћаја у вези са понашањем учесника у саобраћају (употреба сигурносних појасева, дечијих заштитних система, заштитних кацага, мобилног телефона у току вожње и понашање пешака), измерених у 2021. години на територији општине Топола. Све измерене вредности индикатора сврстане су у одговарајућу класу. Дефинисано је пет класа, којима су придружене боје: зелена, жута, наранџаста, црвена и црна. Зелена боја код сваког индикатора означава најбољу класу, док црна боја означава најлошију.

Табела 1. Вредности свих индикатора за територију општине Топола и Републику Србију (2021)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	5,3	135	3,6	4,0	93	3,8	4,7	119	3,8
	ТВ	12,5	123	9,7	4,5	24	10,6	9,3	75	10,3
	БУС	16,7	90	16,0	12,5	62	15,8	14,6	74	15,7
Сигурносни појас	Возачи ПА	80,7	110	83,3	88,7	83	86,7	84,7	103	86,0
	Сувозачи ПА	83,0	55	78,9	87,3	58	84,1	85,0	65	82,5
	Предње седиште ПА	81,7	99	81,4	88,1	72	85,6	84,8	93	84,5
	Задње седиште ПА	7,1	120	16,2	10,8	122	19,9	9,0	130	19,6
	Возачи ТВ	56,3	72	52,8	63,6	72	59,9	59,3	80	59,1
	Сувозачи ТВ	33,3	89	45,1	0,0	139	48,2	16,7	144	48,8
	Предње седиште ТВ	54,3	70	51,3	56,0	82	57,5	55,0	85	57,0
	Возачи БУС	0,0	154	26,0	4,2	144	32,1	2,1	157	31,8
	Сувозачи БУС	0,0	55	27,6	0,0	75	35,9	0,0	100	36,6
	Предње седиште БУС	0,0	156	26,1	4,0	150	32,5	2,0	159	32,3
Заштитни системи за децу	До 3. године	83,3	37	68,0	70,0	92	66,9	77,3	64	69,1
	За децу од 4 до 12 год.	46,7	77	44,4	45,5	98	48,0	46,2	88	47,3
	За децу до 12 год.	63,0	67	55,7	57,1	88	56,9	60,4	77	57,9
Заштитне кациге	Возачи мопеда	83,3	26	57,7	75,0	40	59,2	78,6	29	58,3
	Путници на мопедима	N/A	N/A	45,0	N/A	N/A	48,9	N/A	N/A	46,6
	Возачи и путници на мопедима	83,3	20	56,8	75,0	36	58,4	78,6	24	57,4
	Возачи мотоцикала	100,0	1	87,3	100,0	1	91,5	100,0	1	90,9
	Путници на мотоциклима	N/A	N/A	67,4	100,0	1	76,0	100,0	1	73,4
	Возача и путника на мотоциклима	100,0	1	85,3	100,0	1	89,7	100,0	1	89,3
	Мопедиста и мотоциклиста	93,8	14	72,1	89,5	34	76,8	91,4	21	76,9
	Бициклисти	0,0	52	3,5	0,0	33	4,0	0,0	65	3,7
Пешаци	% прелазака на црвено светло	14,0	67	16,5	N/A	N/A	N/A	14,0	67	16,5
	% прелазака ван ОПП	24,4	71	29,4	N/A	N/A	N/A	24,4	71	29,4
	% прелазака уз ометање	4,0	86	4,0	N/A	N/A	N/A	4,0	86	4,0

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за локалну самоуправу Топола и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Коришћење мобилног телефона.** На територији посматране ЛС, коришћење мобилног телефона у путничким аутомобилима је међу 45 најлошијих вредности у Србији. Висока стопа коришћења мобилног телефона бележи се код возача теретних возила и аутобуса.
- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту.** Вредност овог индикатора је на нивоу републичког просека и спада у категорију средњих вредности.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Посматрана ЛС је према овом индикатору испод националног просека, вредност овог индикатора је веома ниска и износи свега 9,0%.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Употреба дечијих седишта у посматраној ЛС је на нивоу националног просека. Вредност овог индикатора припада категорији веома ниских вредности.
- **Понашање пешака.** Понашање пешака у посматраној ЛС спада у категорије ниских или веома ниских вредности индикатора безбедности саобраћаја.

Са друге стране, **позитивни резултати безбедности саобраћаја** уочавају се у следећим областима:

- **Употреба заштитних каца на мопедима.** Употреба заштитних каца код ове категорије у посматраној ЛС је изнад националног просека. Иако је вредност овог индикатора ниска, посматрана ЛС је међу 25 најбољих у држави.
- **Употреба заштитних каца на мотоциклима.** Вредност овог индикатора спада у категорију веома високих вредности и изнад је националног просека. Према овом индикатору, посматрана ЛС је међу најбољима у држави.

12. НАЈВАЖНИЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ТОПОЛА, У ПЕРИОДУ ОД 2017. ДО 2021. ГОДИНЕ

- Догодило се **укупно 368 саобраћајних незгода**, од којих је **216 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 18 лица**, док је теже и лакше **повређено 308 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих, док је опадајући тренд повређених лица опадајући.
- **Погинуо је један пешак**, што чини **6%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Није било погинулих бициклиста** у СН.
- **Погинуло је 3 возача мотоцикла**, што чини **17%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је 9 лица у ПА**, што чини **50%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, погинуло је **5 лица**, што чини **28%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, погинуло је **3 лица**, што чини **17%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У посматраном периоду **повређено је 15-оро деце**, док **није било погинуле деце** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **путника (47%)**.

- У саобраћајним незгодама **погинуло је 4 младих лица. Млади чине 22% од укупног броја погинулих лица** у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (59%).
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 3 лица старијих од 65 година**, што чини 17% од укупног броја погинулих лица. Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника и/или возача ПА (59%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са најмање два возила – без скретања“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **октобру**.

13. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ У БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила и др.